

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
GERARD HOGAN IŠVADA,
pateikta 2019 m. liepos 29 d.¹

Byla C-432/18

**Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena
prieš
BALEMA GmbH**

(*Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas, Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Žemės ūkis – Tarybos reglamentas (EB) Nr. 510/2006 – Reglamentas (EB) Nr. 1151/2012 – Geografinių nuorodų ir kilmės nuorodų apsauga – 13 straipsnio 1 dalis – Komisijos reglamentas (EB) Nr. 583/2009 – Pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena (SGN)“ įregistravimas – Šios nuorodos sudedamųjų dalių apsauga“

I. Įžanga

1. Balzamas yra kvapni, aliejinga substancija, sultys, kurias išskiria įvairūs augalai. Jau tūkstančius metų jis naudojamas kaip pagrindas vaistams, tepalams ir kvepalams. Europoje toks balzamo naudojimas yra tradiciškai ir kultūriškai įprastas. Apie balzamo naudojimą gydymo tikslais kalbama Biblijoje, Šekspyro pjesėse ir, žinoma, paskutinėje Vagnerio operoje „Parsifalis“, kurioje sužeisto karaliaus Amforto kančias ir didelį skausmą gali palengvinti tik buteliukas balzamo iš Arabijos, antraip žaizda neužgytų.

2. Būtent tokia yra šiandien žinomo žodžio „balzamas“ (ir *bendrašaknių žodžių*) istorinė kilmė. Žinoma, šiais laikais žodis „balzamas“ neretai siejamas su labai gerai žinomu produktu „Aceto Balsamico di Modena“. Tai yra labai tamsus, koncentruotas ir aromatizuotas actas, pagamintas iš prieskoniais pagardintų (ir iš dalies fermentuotų) vynuogių, kurios kelerius metus brandinamos medinėse statinėse². Pačiame produkte balzamo nėra, bet itališkas žodis „balsamico“ reiškia „balzaminis“. Taigi būdvardis „balsamico“ actui („aceto“) apibūdinti vartojamas siekiant pabrėžti vaistines arba gydomąsias ir apskritai balzamines savybes, kurias, kaip manoma, produktas turėjo iš pradžių.

3. Dėl viso to kyla klausimas, ar pats žodis „balsamico“ turi teisę į apsaugą kaip geografinę nuorodą. Tai yra esminis klausimas, keliamas šiame prašyme priimti prejudicinį sprendimą, kurį pateikė *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas, Vokietija) ir kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2018 m. liepos 2 d. Jis susijęs su Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnio ir I priedo išaiškinimu. Būtent pagal šį reglamentą pavadinimas „Aceto Balsamico di Modena (PGI)“ buvo įrašytas į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą.

¹ Originalo kalba: anglų.

² Žr. 2009 m. liepos 3 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 583/2009, kuriuo į saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registrą įtraukiamas pavadinimas (*Aceto balsamico di Modena* (SGN)) (OL L 175, 2009, p. 7), II priedą.

4. Prejudiciniu klausimu jį pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar viso pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena (SGN)“ registracijos suteikiama apsauga taikoma ir *atskirų* ne geografinių jo sudedamųjų dalių³, būtent žodžių „Aceto“, „Balsamico“ ir „Aceto Balsamico“, naudojimui. Prieš nagrinėjant šiuos klausimus pirmiausia reikia išdėstyti bylai reikšmingas teisės aktų nuostatas.

II. Teisinis pagrindas

5. Reglamentas Nr. 583/2009 buvo priimtas remiantis 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos⁴. Nuo 2013 m. sausio 3 d. Reglamentas Nr. 510/2006 buvo panaikintas Reglamento (ES) Nr. 1151/2012⁵ 58 straipsnio 1 dalimi. Pagal Reglamento Nr. 1151/2012 58 straipsnio 2 dalį nuorodos, be kita ko, į panaikintą Reglamentą Nr. 510/2006 turi būti aiškinamos kaip nuorodos į Reglamentą Nr. 1151/2012⁶.

A. Reglamentas Nr. 1151/2012

6. Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad „bendriniai terminai – produktų pavadinimai, kurie, nors ir susiję su vietove, regionu ar šalimi, kuriuose produktas pirmiausia buvo gaminamas arba parduodamas, Sąjungoje tapo bendru produkto pavadinimu“.

7. Reglamento Nr. 1151/2012 5 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Šiame reglamente „geografinė nuoroda“ – pavadinimas, kuriuo apibūdinamas produktas:

- a) kurio kilmės vieta yra konkreti vietovė, regionas arba šalis;
- b) kurio tam tikra kokybė, reputacija ar kita savybė iš esmės priskiriama jo geografinėi kilmei; ir
- c) kurio bent vienas iš gamybos etapų vykdomas apibrėžtoje geografinėje vietovėje.“

8. Reglamento Nr. 1151/2012 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Bendriniai terminai neregistruojami kaip saugomos kilmės vietos nuorodos ar saugomos geografinės nuorodos“.

9. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnyje „Apsauga“ nustatyta:

1. „Įregistruoti pavadinimai saugomi nuo:

- a) bet kokio tiesioginio ar netiesioginio įregistruoto pavadinimo naudojimo komerciniais tikslais neregistruotiems produktams, jeigu tie produktai yra panašūs į tuo pavadinimu įregistruotus produktus arba jeigu naudojant tą pavadinimą naudojamosi saugomo pavadinimo reputacija, įskaitant atvejus, kai tie produktai naudojami kaip sudedamosios dalys;

³ Dėl žodžio „Modena“ klausimas nekeliamas.

⁴ OL L 93, 2006, p. 12.

⁵ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012, p. 1).

⁶ Šiai bylai reikšmingos Reglamento Nr. 510/2006 nuostatos yra iš esmės tapačios Reglamento Nr. 1151/2012 nuostatomis. Taigi patogumo sumetimais šioje byloje pateiksiu nuorodas į Reglamentą Nr. 1151/2012.

- b) bet kokio netinkamo naudojimo, imitavimo ar mėgdžiojimo, net jei nurodoma tikroji produktų ar paslaugų kilmė arba jei saugomas pavadinimas yra išverstas arba prie jo rašomi tokie žodžiai kaip „rūšis“, „tipas“, „metodas“, „pagamintas kaip“, „imitacija“ ar pan., įskaitant atvejus, kai tie produktai naudojami kaip sudedamosios dalys;
- c) bet kokios kitos melagingos ar klaidinančios produkto provenencijos vietos, kilmės, pobūdžio ar esminių ypatybių nuorodos, kurios naudojamos ant produkto išorinės ar vidinės pakuotės, reklaminėje medžiagoje arba su atitinkamu produktu susijusiuose dokumentuose, ir nuo produkto pakavimo į tokią tarą, kuri gali sukelti klaidingą išpūdį apie produkto kilmę;
- d) bet kokios kitos praktikos, dėl kurios vartotojai gali susidaryti klaidingą išpūdį apie tikrąją produkto kilmę.

Jei saugomoje kilmės vietos nuorodoje arba saugomoje geografinėje nuorodoje yra bendrinio produkto pavadinimu laikomas pavadinimas, laikoma, kad to bendrinio pavadinimo naudojimas neprieštarauja pirmos pastraipos a arba b punktams.

2. Saugomos kilmės vietos nuorodos ir saugomos geografinės nuorodos netampa bendriniais pavadinimais“.

10. Reglamento Nr. 1151/2012 41 straipsnyje „Bendriniai terminai“ numatyta:

„1. Nedarant poveikio 13 straipsniui, šiuo reglamentu nedaromas poveikis terminų, kurie Sąjungoje laikomi bendriniais, naudojimui, net jei bendrinis terminas yra pagal kokybės sistemą saugomo pavadinimo dalis.

2. Siekiant nustatyti, ar pavadinimas tapo bendrinium ar ne, atsižvelgiama į visus turinčius svarbos aspektus, visų pirma į:

- a) esamą padėtį vartojimo srityse;
- b) susijusius nacionalinius [nacionalinės] arba Sąjungos teisės aktus.

3. Siekiant visiškai apsaugoti suinteresuotųjų šalių teises, Komisijai pagal 56 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos taisyklės, kuriomis remiantis nustatomas bendrinis šio straipsnio 1 dalyje nurodytų terminų pobūdis“.

B. Reglamentas Nr. 583/2009

11. Reglamento Nr. 583/2009 2–5, 7, 8 ir 10 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

- (2) „Vokietija, Graikija ir Prancūzija pareiškė prieštaravimą [dėl registracijos] <...>“
- (3) Vokietijos prieštaravimo pareiškime iš esmės išreikšti nuogąstavimai dėl to, kad įregistravus saugomą geografinę nuorodą nukentėtų ne trumpiau kaip penkerius metus teisėtai rinkoje esantys produktai, kurie jau ir parduodami „Balsamessig“ arba „Aceto balsamico“ pavadinimais ir šių pavadinimų bendrasis [bendrinis] pobūdis.
- (4) Prancūzijos prieštaravimo pareiškime iš esmės pažymima, kad vartotojai *Aceto Balsamico di Modena* nesuvokia kaip produkto, turinčio ypatumo, kuris skirtų nuo Tarybos reglamentu (EB) Nr. 813/2000 jau įregistruoto kaip saugoma geografinė nuoroda *Aceto balsamico tradizionale di Modena* ypatumo [Prancūzijos prieštaravimo pareiškimas buvo susijęs su tuo, kad pati nuoroda „Aceto Balsamico di Modena“ neturi gero vardo, kuris skirtųsi nuo „Aceto balsamico tradizionale

di Modena“, kuri Tarybos reglamentu (EB) Nr. 813/2000 jau įregistruota kaip saugoma kilmės vietos nuoroda]. Pasak Prancūzijos, vartotojai galėtų būti suklaidinti dėl minėto produkto pobūdžio ir kilmės.

- (5) Graikija pažymėjo, kad jos teritorijoje gaminama daug balzaminio acto, kuriuo prekiaujama „balsamico“ ir „balsamon“ pavadinimais, todėl pavadinimo įregistravimas neigiamai paveiktų šiuos ne trumpiau kaip penkerius metus teisėtai rinkoje esančius produktus. Graikija taip pat pabrėžia, kad terminai „aceto balsamico“ ir „balsamic“ ir kt. yra bendrojo pobūdžio [bendriniai].

<...>

- (7) Kadangi per nustatytą laikotarpį Prancūzija, Vokietija, Graikija ir Italija susitarimo nepasiekė, Komisija turi priimti sprendimą pagal Reglamento (EB) Nr. 510/2006 15 straipsnio 2 dalyje numatytą tvarką.

- (8) Komisija paprašė sprendimu Nr. 93/53/EB įsteigto Kilmės vietos nuorodų, geografinių nuorodų ir specifinių savybių sertifikatų mokslinio komiteto pateikti nuomonę apie tai, ar įgyvendintos registravimo sąlygos. Vienbalsiai priimtoje 2006 m. kovo 6 d. nuomonėje Komitetas nusprendė, kad „Aceto Balsamico di Modena“ vidaus ir tarptautinėje rinkoje turi itin gerą vardą. Apie tai galima spręsti iš to, kad šis produktas minimas daugelio valstybių narių virtuvių receptuose, apie jį daug informacijos pateikiama internete, spaudoje ir visuomenės informavimo priemonėse. Todėl „Aceto Balsamico di Modena“ atitinka sąlygą, susijusią su produkto šiuo pavadinimu reputacija [geru vardu]. Komitetas taip pat pastebėjo, kad šie produktai rinkoje kartu yra jau šimtmečius. Komitetas taip pat konstatavo, kad „Aceto Balsamico di Modena“ ir „Aceto balsamico tradizionale di Modena“ yra skirtingi produktai, nes skiriasi jų savybės, klientai, naudojimas, platinimo būdas, pateikimas ir kaina, taip užtikrinamas nešališkas požiūris į atitinkamus gamintojus ir išvengiama vartotojų klaidinimo. Komisija šiai nuomonei visiškai pritaria.

- (10) Vokietija ir Graikija prieštaravimuose dėl bendro pobūdžio pavadinimo registravimo pasiūlymo [registruoti siūlomo pavadinimo bendrinio pobūdžio] prieštaravo ne dėl viso pavadinimo, t. y. „Aceto Balsamico di Modena“, tačiau dėl tam tikrų jo dalių, t. y. terminų „balsamico“ ir „aceto balsamico“ arba jų vertimų. Apsauga suteikiama sudėtiniam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“. Sudėtinio pavadinimo atskiros ne geografinės dalys, net jei jos naudojamos kartu, taip pat jų vertimas, gali būti vartojami Bendrijos teritorijoje laikantis Bendrijos teisinės tvarkos principų ir taisyklių.“

12. Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnyje numatyta:

„Šio reglamento I priede nurodytas pavadinimas įregistruojamas“.

13. Reglamento Nr. 583/2009 I priede nurodyta „Aceto Balsamico di Modena (SGN)“.

III. Ginčas pagrindinėje byloje ir pateiktas prejudicinis klausimas

14. *BALEMA GmbH* (toliau – *BALEMA*) gamina produktus acto pagrindu ir prekiauja jais Badeno regione (Vokietija). Bent 25 metus ji parduoda produktus, turinčius pavadinimus „Balsamico“ ir „Deutscher Balsamico“. Jos produktų etiketėse užrašyta: „Theo der Essigbrauer, Holzfassreifung, Deutscher Balsamico traditionell, naturtrüb aus badischen Weinen“ [Acto gamintojas Theo, subrandinta medinėse statinėse, tradicinis balzaminis actas iš Vokietijos, natūraliai drumstas, pagamintas iš Badeno vyno) arba „1. Deutsches Essig-Brauhaus, Premium, 1868, Balsamico, Rezeptur No 3“ (1-oji Vokietijos acto gamykla, Premium, 1868, balzaminis actas, receptūra Nr. 3).

15. Neginčijama, kad BALEMA produktams, pavadintiems „Balsamico“, „Aceto Balsamico di Modena (SGN)“ registracija netaikoma pagal Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnį ir I priedą, nes jie neatitinka šio reglamento II priede pateiktų produkto specifikacijų.

16. *Conorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena* (toliau – *Conorzio*) yra pavadinimą „Aceto Balsamico di Modena“ turinčių produktų gamintojų asociacija. Jos nuomone, BALEMA, naudodama pavadinimą „Balsamico“, pažeidžia saugomą geografinę nuorodą „Aceto Balsamico di Modena“. Dėl to *Conorzio* pateikė išpėjimą pranešimą BALEMA. BALEMA savo ruožtu pareiškė ieškinį *Conorzio* Vokietijos teismuose, prašydama pripažinti, kad prekių ženklas nebuvo pažeistas. Ji pralaimėjo bylą.

17. Apeliaciniame skunde dėl esmės BALEMA prašė pripažinti, kad neprivalo nebenaudoti pavadinimo „Balsamico“ Vokietijoje acto pagrindu pagamintiems produktams. Apeliacinis skundas dėl esmės buvo pripažintas pagrįstu, teismui nusprendus, kad pavadinimo „Balsamico“ naudojimas actui nepažeidžia Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punkto. Kaip nurodė minėtas teismas, Reglamentu (EB) Nr. 583/2009 pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“ suteikiama apsauga taikoma tik *visam pavadinimui*, o ne viso pavadinimo ne geografinėms sudedamosioms dalims, net jeigu jos naudojamos kartu.

18. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui buvo paduotas kasacinis skundas.

19. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad kasacinis skundas būtų pripažintas pagrįstu, jeigu BALEMA naudojami pavadinimai „Balsamico“ ir „Deutscher Balsamico“ pažeistų Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a arba b punktą. Minėto teismo teigimu, norint padaryti tokią išvadą, reikėtų, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 583/2009 1 straipsnį visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“ suteikiama apsauga taip pat apimtų viso termino *atskirų ne geografinių sudedamųjų dalių* („Aceto“, „Balsamico“, „Aceto Balsamico“) naudojimą.

20. *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas) pažymi, kad iš Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į šio reglamento 13 straipsnio 1 dalies a arba b punktą, iš kelių žodžių sudarytos saugomos geografinės nuorodos apsauga gali apimti ne tik visos nuorodos, bet ir atskirų šios nuorodos žodžių naudojimą. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje reglamentuotas konkretus atvejis, kai saugoma geografinė nuoroda apima produkto pavadinimą, kuris laikomas bendrinium. Šioje nuostatoje nurodyta, kad šio bendrinio pavadinimo naudojimas nelaikomas prieštaraujančiu šio reglamento 13 straipsnio 1 dalies a arba b punktui. *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas) taip pat nurodo, kad saugomos geografinės nuorodos, kuri susideda iš kelių žodžių, apsaugos apimtis gali būti ribojama Komisijos reglamentu, kuriuo yra įregistruotas pavadinimas, ir neapimti atskirų šios nuorodos žodžių. Šiuo klausimu tai, kad pareiškėjas gali nurodyti, kad neprašo apsaugos atskiroms viso pavadinimo dalims, taip pat leidžia daryti išvadą, kad įregistruojant pavadinimą suteikiama apsauga gali būti apribota.

21. *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas) nuomone, apsaugos apimties susiaurinimas visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“, netaikant jos atskiroms ne geografinėms pavadinimo dalims, gali būti grindžiamas Reglamento (EB) Nr. 583/2009, 3, 5 ir 10 konstatuojamosiomis dalimis. Be to, jo nuomone, priešingai, nei teigiama kasaciniame skunde, prielaida, kad apsauga taikoma tik visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“, nereiškė nesuderinamumo su saugomų kilmės vietos nuorodų „Aceto Balsamico Tradizionale di Modena“ ir „Aceto Balsamico Tradizionale di Reggio Emilia“ registracija pagal 2000 m. balandžio 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 813/2000, papildantį Komisijos reglamento (EB) Nr. 1107/96 dėl geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų įregistravimo, vadovaujantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92⁷ 17 straipsnyje nustatyta tvarka, priedą. Priešingai nei Reglamente Nr. 583/2009, Reglamento (EB) Nr. 813/2000 nuorodos dėl ribotos

⁷ OL L 100, 2000, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 29 t., p. 20.

apsaugos apimties, o tai tikriausiai lėmė aplinkybė, kad valstybės narės pirminiame registracijos procese nepateikė prieštaravimų pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 2081/92⁸ 7 straipsnį (dabar – Reglamento Nr. 1151/2012 51 ir 52 straipsnius), nedraudžia riboti vėliau įregistruoto viso pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena“ apsauginio poveikio.

22. Šiomis aplinkybėmis *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“ suteikta apsauga apima viso pavadinimo ne geografinių sudedamųjų dalių („Aceto“, „Balsamico“, „Aceto Balsamico“) naudojimą?“

IV. Procesas Teisingumo Teisme

23. Rašytines pastabas pateikė *Conorzio*, Italijos, Graikijos, Ispanijos vyriausybės ir Komisija. 2019 m. gegužės 23 d. teismo posėdyje *Conorzio*, BALEMA, Vokietijos, Graikijos, Ispanijos ir Italijos vyriausybės pateikė pastabas žodžiu.

V. Analizė

A. Įžanginės pastabos

24. Iš pat pradžių galima būtų pažymėti, kad dalį sunkumų šioje ir kitose panašiose bylose lemia gana chaotiškas vienos sąvokos „bendriniai terminai“ vartojimas dviem skirtingomis prasmėmis. Kaip jau minėjau, sąvoka „bendriniai terminai“ Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje apibrėžiama kaip produktų pavadinimai, „kurie, nors ir susiję su vietove, regionu ar šalimi, kuriuose produktas pirmiausia buvo gaminamas arba parduodamas, Sąjungoje tapo bendru produkto pavadinimu“. Vis dėlto teismai, teisėjai, advokatai ir kiti panašūs specialistai šią sąvoką vartoja tiesiog kalbėdami apie bendrus arba įprastus žodžius, kurie būtent dėl savo bendrinio pobūdžio negali būti registruojami kaip SGI/SKVN⁹. Kadangi šias sąvokas būtina atskirti, siūlau sąvoką „bendriniai terminai“ vartoti kaip specialiąją, pagal tokią prasmę, kaip ji buvo apibrėžta Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje, o kitais atvejais, apibūdinant žodžius arba frazes, kurios kituose kontekstuose galėtų būti arba galbūt netgi būtų apibūdinamos kaip bendrinės, tiesiog vartoti terminą „bendri žodžiai“.

25. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a–d punktuose laipsniškai išvardijami draudžiami veiksmai, kiek jie susiję su pagal šį reglamentą įregistruotais pavadinimais¹⁰. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodomi įvairūs atvejai, kai parduodant prekę tiesiogiai arba netiesiogiai nurodoma geografinė nuoroda arba pavadinimas, kai visuomenė gali būti suklaidinta ar bent jau susikurti asociacijas dėl produkto kilmės, arba kai ūkio subjektas gali nesąžiningai pasinaudoti atitinkamos geografinės nuorodos ar pavadinimo geru vardu¹¹.

8 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamentas dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 4).

9 Nes jie neturi jokios esamos geografinės reikšmės.

10 Žr. 2019 m. gegužės 2 d. Sprendimą *Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego* (C-614/17, EU:C:2019:344, 25 punktą).

11 Pagal analogiją žr. 2011 m. liepos 14 d. Sprendimą *Bureau national interprofessionnel du Cognac* (C-4/10 ir C-27/10, EU:C:2011:484, 46 punktą), kuris buvo susijęs su 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL L 39, 2008, p. 16) 16 straipsniu, kuris iš esmės yra tapatus Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a–d punktam.

26. 2018 m. birželio 7 d. Sprendime *Scotch Whisky Association* (C-44/17, EU:C:2018:415, 29 punktas) Teisingumo Teismas konstatavo, kad Reglamento Nr. 110/2008 16 straipsnio a punkte vartojamas terminas „naudojimas“, kalbant apie „bet kokį tiesioginį ar netiesioginį produktą, kuriems netaikomas įregistravimas, naudojimą komerciniais tikslais“¹², „pagal savo apibrėžtį reiškia, kad ginčijamas žymuo turi būti naudojamas kaip pati saugoma geografinė nuoroda ir tokios formos, kokios ji buvo įregistruota, arba bent jau tokios formos, kurios fonetinė arba vizuali sąsaja su nuoroda būtų tokia artima, kad ginčijamas žymuo būtų akivaizdžiai nuo jos neatskiriamas.“ To paties sprendimo 44 punkte Teisingumo Teismas nurodė, kad sąvoka „įvaizdžio atkūrimas“¹³ „apima tokį atvejį, kai į produktui pavadinti vartojamą terminą įeina saugomo pavadinimo [saugomos geografinės nuorodos] dalis, todėl vartotojas, susidūręs su šio produkto pavadinimu, gali susieti jį su preke, kuriai taikomas šis pavadinimas“¹⁴.

27. Vis dėlto Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad jei saugomų kilmės vietos nuorodų (SKVN) ir saugomų geografinių nuorodų (SGN) registre įregistruotame pavadinime¹⁵ yra bendrinis elementas, šio bendrinio elemento naudojimas nepažeidžia minėto registruoto pavadinimo apsaugos pagal šio reglamento 13 straipsnio 1 dalies a ir b punktus. Taigi iš pačios Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antros pastraipos formuluotės aišku, kad SKVN ir SGN registre įregistruotas sudėtinis pavadinimas pats gali turėti bendrinių ar dėl kitų priežasčių nesaugomų elementų.

28. Taigi, jeigu SKVN arba SGN sudaro keli elementai (pavadinimai), kurių vienas ar keli yra bendriniai laikomas produkto pavadinimas, tai, kad trečiasis asmuo naudoja bendrinį elementą (pavadinimą), iš esmės nepažeidžia Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a ir b punktus^{16 17} suteikiamos apsaugos nuo bet kokio tiesioginio ar netiesioginio įregistruoto pavadinimo komercinio naudojimo ir

12 Pagal analogiją žr. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a punktą.

13 Pagal analogiją žr. Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punktą.

14 Išskirta mano. Vis dėlto to sprendimo 45 ir 46 punktuose Teisingumo Teismas pažymėjo, kad saugomos geografinės nuorodos dalies įtraukimas į žymenį nėra būtina sąlyga „įvaizdžio atkūrimui“ nustatyti. „[L]emiamas kriterijus yra tai, ar vartotojas, susidūręs su ginčijamu pavadinimu, iškart įsivaizduoja gaminį, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, o tai turi įvertinti nacionalinis teismas, prireikus atsižvelgdamas į dalinį saugomos geografinės nuorodos įtraukimą į ginčijamą pavadinimą, šio pavadinimo fonetinį ir vizualų ryšį su šia nuoroda arba į minėto pavadinimo ir geografinės nuorodos conceptualų artumą“. 2018 m. birželio 7 d. Sprendimas *Scotch Whisky Association* (C-44/17, EU:C:2018:415, 51 punktas).

15 Manau, kad šiame kontekste sąvokas „pavadinimas“, „elementas“ arba „terminas“ galima vartoti pakaitomis.

16 Teisingumo Teismas 2019 m. gegužės 2 d. Sprendime *Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego* (C-614/17, EU:C:2019:344, 24 punktas) konstatavo, kad „[Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punkto] suteikiama apsauga nuo „bet kokio“ mėgdžiojimo [įvaizdžio atkūrimo], net jei prie saugomo pavadinimo pateikiami tokie žodžiai, kaip „rūšis“, „tipas“, „metodas“, „pagaminta kaip“, „imitacija“ ir jie nurodyti ant atitinkamo produkto pakuotės“. Be to, įvaizdžio apie gaminį atkūrimas gali egzistuoti net ir tuo atveju, jei yra nurodoma tikroji produkto kilmė. 2018 m. birželio 7 d. Sprendimas *Scotch Whisky Association* (C-44/17, EU:C:2018:415, 57 punktas).

17 Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio c ir d punktuose, kuriems netaikoma Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatyta išlyga dėl bendrinių pavadinimų, nurodomi atvejai, kai dėl melagingų ar klaidinančių nuorodų apie produkto kilmę naudojimo ne pagal šiai nuorodai nustatytas specifikacijas sudaromas klaidingas įspūdis apie šio produkto kilmę arba taikoma praktika, dėl kurios vartotojai gali būti klaidinami dėl tikrosios produkto kilmės.

bet kokio įregistruoto pavadinimo netinkamo naudojimo, imitavimo ar įvaizdžio apie gaminį atkūrimo¹⁸. Dėl šio punkto galima pateikti labai paprastą pavyzdį. *Prosciutto di Parma* (Parmos kumpis) įtrauktas į SKVN registrą¹⁹, tačiau negalima teigti, kad, pavyzdžiui, kiti gamintojai ar tiekėjai negali naudoti žodžio „prosciutto“ („kumpis“).

29. Šis svarbus principas buvo patvirtintas 2015 m. spalio 6 d. Nutartyje *Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse / Komisija* (C-517/14 P, EU:C:2015:700), kurioje Teisingumo Teismas nurodė, kad atsižvelgiant į tai, jog Komisija 2010 m. gruodžio 2 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1121/2010 dėl pavadinimo įregistravimo saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registre [„Edam Holland“ (SGN)]²⁰ 1 straipsnyje, susijusiam su pavadinimo „Edam Holland“ registracija, nustatė, kad pavadinimas „Edam“ yra bendrinis pavadinimas, šis žodis gali ir toliau būti naudojamas Sąjungos teritorijoje, jeigu laikomasi Sąjungos teisės sistemoje taikomų principų ir taisyklių, nepaisant SGN „Edam Holland“ registracijos. Taigi Teisingumo Teismas konstatavo, kad Bendrasis teismas nepadarė teisės klaidos, nusprenddamas, be kita ko, kad Reglamente Nr. 1121/2010 numatyta, kad pavadinimas „Edam“ gali būti toliau naudojamas prekiaujant sūriais²¹.

30. Atsižvelgiant į labai plačią apsaugą, suteikiamą pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a ir b punktus²², kiek tai susiję su šia byla, prieš nustatant, ar šios nuostatos buvo pažeistos, būtina išsiaiškinti, ar SGN ir SKVN registre įregistruotas sudėtinis pavadinimas turi bendrinių, todėl nesaugomų, elementų.

B. Bendrinių terminų sąvoka pagal Reglamentą Nr. 1151/2012 ir Teisingumo Teismo jurisprudenciją

31. Kaip jau nurodžiau, mano nuomone, Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje pateikta bendrinių terminų sąvoka apibrėžtis yra labai tiksli ir ribotos taikymo srities. Ji apibrėžiama kaip „produktų pavadinimai, kurie, nors ir susiję su vietove, regionu ar šalimi, kuriuose produktas pirmiausia buvo gaminamas arba parduodamas, Sąjungoje *tapo bendru produkto pavadinimu*“²³. Taigi

18 Pagal analogiją žr. 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimą *Conorzio per la tutela del formaggio Grana Padano / VRDT – Biraghi (GRANA BIRAGHI)* (T-291/03, EU:T:2007:255, 58 punktas). Pagal 1999 m. kovo 4 d. Sprendimą *Conorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola* (C-87/97, EU:C:1999:115, 25 punktas) Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punkto sąvoka „mėgdžiojimas [įvaizdžio apie gaminį atkūrimas]“ apima atvejį, kai į produktui pavadinti vartojamą terminą įeina saugomos nuorodos dalis ir vartotojas, pamatęs produkto pavadinimą, įsivaizduoja produktą, kurio pavadinimas yra saugomas. Manau, kad iš esmės produkto pavadinimo, kuris laikomas bendrinis ir yra SKVN arba SGN dalis, vartojimas negali *pats vienas* reikšti įvaizdžio atkūrimo pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punktą. Vis dėlto reikia pažymėti, kad, mano nuomone, tokio bendrinio pavadinimo vartojimas *kartu su* kitais žodžiais, vaizdais ir kt. tam tikromis aplinkybėmis gali reikšti tokį įvaizdžio apie gaminį atkūrimą. Pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 7 d. Sprendimą *Scotch Whisky Association* (C-44/17, EU:C:2018:415, 46 punktas). Todėl pritariu *Conorzio*, kad to, ar SKVN arba SGN terminas yra bendrinis, nagrinėjant šį klausimą atskirai, gali nepakakti siekiant atsakyti į klausimą, ar pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punktą yra padarytas pažeidimas. Šiuo klausimu Italijos vyriausybė prašė Teisingumo Teismo priimti sprendimą ne tik dėl to, ar SGN „Aceto Balsamico di Modena“ apima atskirų ne geografinių šios nuorodos elementų naudojimą, bet ir dėl sąlygų, pagal kurias leidžiama ir neleidžiama vartoti žodžius „Aceto Balsamico“ arba „Balsamico“ parduodant acto pagrindo pagardus. Manau, kad šis klausimas nepatenka į šios Teisingumo Teismo bylos aprėptį, nes norint į jį atsakyti reikia žinoti faktines ir kitas aplinkybes, apie kurias šioje byloje nėra nebuvo užsiminta. Vis dėlto šie klausimai gali būti svarbūs pagrindinėje byloje, kurią nagrinėja prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Pažymėtina, kad neseniai priimtame 2019 m. gegužės 2 d. Sprendime *Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego* (C-614/17, EU:C:2019:344) Teisingumo Teismas gana išsamiai nagrinėjo teisės normas, taikytinas pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punktą.

19 2013 m. lapkričio 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1208/2013, kuriuo patvirtinamas nereikšmingas saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registre įregistruoto pavadinimo specifikacijos pakeitimas [*Prosciutto di Parma* (SKVN)] OL L 317, 2013, p. 8.

20 OL L 317, 2010, p. 14. Taip pat žr. šio reglamento 8 konstatuojamąją dalį.

21 Žr. 2010 m. gruodžio 2 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1122/2010 dėl pavadinimo įregistravimo saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registre [„Gouda Holland“ (SGN)], OL L 317, 2010, p. 22 ir 2015 m. spalio 6 d. Nutartį *Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse / Komisija* (C-519/14 P, EU:C:2015:702). Šioje nutartyje Teisingumo Teismas nurodė, kad Komisija Reglamente Nr. 1122/2010 1 straipsnyje, susijusiam su pavadinimo „Gouda Holland“ registracija, nustatė, kad dėl to, jog pavadinimas „Gouda“ yra bendrinis, jis gali ir toliau būti naudojamas Sąjungos teritorijoje, jeigu laikomasi Sąjungos teisės sistemoje taikomų principų ir taisyklių, nepaisant aptariamoms SGN registracijos. Taigi Teisingumo Teismas konstatavo, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, pripažindamas, be kita ko, kad Reglamente Nr. 1122/2010 numatyta, kad pavadinimas „Gouda“ gali būti toliau naudojamas prekiaujant sūriais.

22 Dėl Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punkte numatytos plačios apsaugos apimties žr. neseniai priimtą 2019 m. gegužės 2 d. Sprendimą *Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego* (C-614/17, EU:C:2019:344).

23 Išskirta mano.

ši apibrėžtis nurodo terminus, kurie laikui bėgant prarado savo geografinę reikšmę. 2009 m. liepos 2 d. Sprendime *Bavaria ir Bavaria Italia* (C-343/07, EU:C:2009:415, 107 punktą) Teisingumo Teismas nurodė, kad, „kalbant apie SGN, pavadinimas tampa bendrinis tik tuo atveju, kai išnyksta tiesioginis ryšys tarp produkto geografinės kilmės ir šio produkto konkrečios kokybės, reputacijos ar kitų minėtai kilmei priskiriamų jo savybių, ir pavadinimas tik apibūdina produktų rūšį ar tipą“.

32. Kaip jau minėjau, dalį sunkumų šioje ir kitose bylose lemia konkretus ir ribotas sąvokos „bendrini“ apibrėžimas Reglamente Nr. 1151/2012. Vis dėlto aišku, kad, be „bendrinių terminų“ pagal siaurą šios sąvokos prasmę, kaip ji apibrėžta Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje, *bendrų pavadinimų arba įprastų terminų, kurie dabar neturi esamos geografinės reikšmės* ir kurie dažnai apibūdinami kaip bendriniai terminai šiek tiek kitokia šios sąvokos prasme, naudojimas nepažeidžia registruoto pavadinimo apsaugos, numatytos pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies a ir b punktus.

33. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Danija ir kt. / Komisija* (C-289/96, C-293/96 ir C-299/96, EU:C:1999:141) 80 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad žodžiai „pavadinimas, kuris tapo bendrinis“ Reglamento Nr. 1151/2012 41 straipsniui lygiavertėje nuostatoje, susijusioje su bendrinių terminų naudojimu, taip pat taikytinas pavadinimams, *kurie visada buvo bendriniai*.

34. Be to, 1998 m. birželio 9 d. Sprendime *Chiciak ir Fol* (C-129/97 ir C-130/97, EU:C:1998:274, 37 punktą) Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 daliai lygiavertę nuostatą suteikiama apsauga taikoma ne tik visam sudėtiniam pavadinimui, bet ir kiekvienai iš jo sudedamųjų dalių, jeigu tai nėra *bendriniai ar bendri terminai*²⁴.

35. Vokietijos, Graikijos ir Ispanijos vyriausybės ir Komisija mano, kad „Aceto“, „Balsamico“ ir „Aceto Balsamico“ yra bendriniai ir (arba) bendri terminai. Pavyzdžiui, Teisingumo Teisme buvo teigiama, kad terminas „Balsamico“ yra kilęs iš lotyniško žodžio „balsamun“ arba graikiško žodžio „βάλσαμον“²⁵, vartojamas italų, ispanų ir portugalų k. ir reiškia, be kita ko, raminamąjį preparatą, naudojamą gydymo tikslais.

36. Manau, vertinant, ar terminas yra bendrinis specialiame Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalyje pateiktos sąvokos apibrėžties kontekste, ar jis yra bendras terminas (todėl bendrinis mano ką tik apibūdinta platesne prasme), lemiamą nebūtinai tai, ar terminas turi konkrečią reikšmę konkrečia kalba²⁶, o tai, ar jis neturi esamos geografinės reikšmės.

24 Taip pat žr. 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *Severi* (C-446/07, EU:C:2009:530, 50 punktą).

25 Graikijos vyriausybė nurodė, kad viena iš graikiško žodžio „βάλσαμον“ reikšmių yra „kažkas, kas suteikia malonumą, palengvina skausmą ar liūdesį“.

26 Taigi numanomai tai yra jokios geografinės reikšmės neturintis terminas. Tai nereiškia, kad įrodymai, kad terminas turi konkrečią reikšmę, yra nesvarbūs. Vis dėlto to savaiame negali pakakti siekiant įrodyti, kad registruotos SGN / SKVN terminas yra bendrinis.

37. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nors žodis „feta“ italų k. reiškia „gabalėlis“²⁷, taigi bent iš pirmo žvilgsnio atrodytų bendrinis terminas, Teisingumo Teismas 2005 m. spalio 25 d. Sprendime *Vokietija ir Danija / Komisija* (C-465/02 ir C-466/02, EU:C:2005:636, 88 ir 94 punktai) konstatavo, kad pavadinimas „feta“, kaip sūriui taikoma SKVN, nėra bendrinis²⁸. Teisingumo Teismas pripažino, kad Komisija turėjo teisę nuspręsti, kad „feta“ yra kilmės vietos nuoroda, kalbant apie Graikijoje pagamintą sūrį. Vis dėlto šis sprendimas turi būti suprantamas atsižvelgiant į toje byloje konstatuotas konkrečias faktines aplinkybes.

38. Toje byloje Vokietijos Federacinė Respublika ir Danijos Karalystė prašė panaikinti 2002 m. spalio 14 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1829/2002, iš dalies keičiantį Reglamento (EB) Nr. 1107/96 priedą dėl pavadinimo „feta“²⁹, teigdama, kad jis, be kita ko, yra bendrinis, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalį, t. y. ankstesnį Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalies ir 41 straipsnio 2 dalies ekvivalentą. Vertindamas, ar terminas „Feta“ yra bendrinis, Teisingumo Teismas atsižvelgė į nagrinėjamo produkto gamybos vietas valstybėje narėje, kuriai buvo įregistruotas nagrinėjamas pavadinimas, ir už jos ribų, šio produkto vartojimą ir kaip jį suvokia vartotojai šioje valstybėje narėje ir už jos ribų, nacionalinės teisės aktų, konkrečiai susijusių su šiuo produktu, buvimą ir kaip pavadinimas vartojamas Bendrijos teisėje³⁰.

39. Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo to sprendimo 86–90 punktuose:

„86 Teisingumo Teismui pateikta informacija rodo, kad dauguma Graikijos vartotojų mano, jog pavadinimas „feta“ turi geografinę, o ne bendrinę konotaciją. Tačiau matyti, kad dauguma Danijos vartotojų mano, jog tai yra bendrinė pavadinimo konotacija. Teisingumo Teismas neturi kitokių, su kitomis valstybėmis narėmis susijusių, įrodančių duomenų.

87 Teisingumo Teismui pateikta informacija taip pat rodo, kad kitose nei Graikija valstybėse narėse teisėtai prekiaujama feta, paženklinta su Graikijos kultūros ar civilizacijos tradicijomis susijusiomis etiketėmis. Todėl iš to darytina teisėta išvada, kad vartotojai šiose valstybėse narėse fetą suvokia kaip sūrį, susijusį su Graikijos Respublika, nors iš tiesų jis buvo pagamintas kitoje valstybėje narėje.

88 Šiais įvairiais su fetos suvartojimu valstybėse narėse susijusiais įrodymais siekiama įrodyti, kad pavadinimas „feta“ nėra bendrinis.

27 Pats terminas „feta“, skirtingai nuo terminų „Bayerisches Bier“ (2009 m. liepos 2 d. Sprendimas *Bavaria ir Bavaria Italia* (C-343/07, EU:C:2009:415) ir „Parmesan“ (2008 m. vasario 26 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija* (C-132/05, EU:C:2008:117) savaimė nenurodo konkrečios geografinės vietos. Vis dėlto, remiantis konkrečiais faktiniais įrodymais, buvo konstatuota, kad jis turi tokią geografinę reikšmę. 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendime *Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano / VRDT – Biraghi (GRANA BIRAGHI)* (T-291/03, EU:T:2007:255, 81 punktas) Bendrasis Teismas konstatavo, kad „teigdama, jog žodis „grana“ nežymi pačios geografinės vietovės, *Biraghi* iš esmės siekia įrodyti, kad Reglamentas Nr. 2081/92 visiškai negali saugoti pavadinimo „grana“, nes jis neatitinka šio reglamento 2 straipsnyje pateikto kilmės vietos nuorodos apibrėžimo. Tačiau nesvarbu, ar pavadinimas „grana“ atsirado dėl to, kad juo žymimo sūrio struktūra yra grūdėta, ar dėl to, kad iš pradžių jis buvo gaminamas Valle Grana, nes pagal Reglamento Nr. 2081/92 2 straipsnio 3 dalį SKVN gali taip pat sudaryti tradicinius negeografinis pavadinimas, žymintis maisto produktą, kilusį iš konkretaus regiono ar vietos, kuriai būdingi vienodi gamtos veiksniai, jį atribojantys nuo kaimyninių vietovių <...>. Šiuo klausimu negincijama, kad sūris grana kilo iš Po lygumos regiono. Todėl jis atitinka Reglamento Nr. 2081/92 2 straipsnio 3 dalyje nurodytas sąlygas“. 2017 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Consejo Regulador de la Denominación de Origen „Torta del Casar“ / EUIPO – Consejo Regulador „Queso de La Serena“ (QUESO Y TORTA DE LA SERENA)* (T-828/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:918) 41 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad nepakanka konstatuoti vien to, kad SKVN, kuri savaimė nenurodo geografinės zonos, sudarantis terminas nepanaikina Reglamento Nr. 510/2006 suteikiamos apsaugos. Taigi Bendrasis Teismas, išnagrinėjęs pateiktus išsamius įrodymus, konstatavo, jog negalima atmesti, kad terminas „Torta“, įeinantis į SKVN „Torta del Casar“, nėra bendrinis terminas ir pats yra saugomas. Jis tai konstatavo, nepaisant to, kad terminas „Torta“ nurodė nagrinėjamo produkto (sūrio) formą ir, reikėtų pažymėti, keliomis kalbomis reiškia „tortas“.

28 Taip pat žr. 2017 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *Consejo Regulador „Torta del Casar“ / EUIPO – Consejo Regulador „Queso de La Serena“ (QUESO Y TORTA DE LA SERENA)* (T-828/16, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:918)

29 OL L 277, 2002, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 19 t., p. 176.

30 2005 m. spalio 25 d. Sprendimas *Vokietija ir Danija / Komisija* (C-465/02 ir C-466/02, EU:C:2005:636, 76–99 punktai). Dėl to, ar terminas „Parmesan“ tapo bendrinis ir jo naudojimas nereikėtų neteisėto SKVN „Parmigiano Reggiano“ įvaizdžio atkūrimo, Teisingumo Teismas 2008 m. vasario 26 d. Sprendime *Komisija / Vokietija* (C-132/05, EU:C:2008:117, 54 punktas) nurodė, kad Vokietijos Federacinė Respublika pateikė tik žodyną ir specializuotos literatūros ištraukas, kurios neparodo viso vaizdo apie tai, kaip žodį „Parmesan“ suvokia Vokietijos ir kitų valstybių narių vartotojai. Be to, kaip nurodė Teisingumo Teismas, ši valstybė narė netgi nepateikė jokių skaičių dėl Vokietijoje ir kitose valstybėse narėse „Parmesan“ pavadinimu pardudamo sūrio gamybos ar suvartojimo.

89 Dėl Vokietijos vyriausybės argumento, susijusio su ginčijamo reglamento dvidešimtosios konstatuojamosios dalies antru sakiniu, iš šio sprendimo 87 punkto matyti, kad kalbant apie kitų nei Graikijos Respublika valstybių narių vartotojus nėra klaidinga teigti, kad „<...> užuomina apie ryšį tarp pavadinimo „Feta“ ir Graikijos daroma sąmoningai ir sudaro dalį pardavimų strategijos, kurioje pasinaudojama autentiško produkto reputacija [geru vardu], o tai gali supainioti vartotojus“.

90 Taigi tam prieštaraujantis Vokietijos vyriausybės argumentas nėra pagrįstas“³¹.

40. Iš tiesų minėta byla buvo susijusi su tuo, kad, kaip konstatavo Teisingumo Teismas, didelei daugumai Europos vartotojų žodis „feta“ buvo neatsiejamas nuo konkretaus Graikijoje pagaminto sūrio. Iš tiesų, išskyrus italakalbius, tiems vartotojams šis terminas neturėjo kitos reikšmės. Vadinas, Komisija turėjo teisę padaryti išvadą, kad žodis „feta“ nėra bendrinis terminas pagal Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalį, nes turėjo esamą geografinę reikšmę.

41. Pats asmeniškai, kiek tai susiję su šia byla, laikyčiausi priešingos pozicijos. Akivaizdu, kad „aceto“ yra bendras itališkas žodis, ir nors daug vartotojų žodį „balsamico“ neabejotinai glaudžiai sieja su *Consorzio* gaminamu produktu, manau, kad etimonas „balzamas“ tiesiog yra pernelyg bendras ir nusistovėjęs žodis, kad jį būtų galima atskirai saugoti kaip SGN. Taip pat manau, kad negalima teigti, jog šie žodžiai turi esamą geografinę reikšmę, todėl, tuo remiantis, tai yra „bendriniai terminai“ pagal Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalį.

42. Vis dėlto kriterijus galiausiai yra tai, kaip šiuos žodžius suvoktų „vidutinis vartotojas“, kuris yra pakankamai informuotas, protingai pastabus ir nuovokus³². Tai turės patikrinti ir įvertinti nacionalinis teismas, galbūt remdamasis atitinkamais vartotojų tyrimais ir panašiais šaltiniais³³.

43. Kadangi nacionalinis teismas to nenustatė, tokiomis aplinkybėmis manau, kad Teisingumo Teismas tiesiog pats negali priimti sprendimo dėl to, ar žodžiai „aceto“ ir „balsamico“ yra bendri žodžiai pagal mano apibūdintą prasmę ir ar šie žodžiai taip pat yra „bendriniai terminai“, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalies specialiąją reikšmę. Nepaisant šios išlygos, vis dėlto manau, kad Teisingumo Teismas gali priimti galutinį sprendimą šiuo klausimu, jeigu jis būtų nagrinėjamas šiek tiek kitokiu Reglamento Nr. 583/2009 nuostatų analizės aspektu. Šiuo klausimu manau, kad šio reglamento konstatuojamosios dalys suteikia labai daug informacijos. Dabar siūlau nagrinėti šį klausimą.

C. Reglamento Nr. 583/2009 aiškinimas

44. Pagal Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnį ir I priedą sudėtinis pavadinimas „Aceto Balsamico di Modena (SGN)“ buvo įregistruotas. Nei šio reglamento 1 straipsnyje, nei jo I priede nėra jokio apribojimo ar išlygos dėl šio sudėtinio pavadinimo apsaugos.

31 2005 m. spalio 25 d. Sprendimas *Danija / Komisija* (C-465/02 ir C-466/02, EU:C:2005:636, 86–90 punktai).

32 Pagal analogiją žr. 2019 m. gegužės 2 d. Sprendimą *Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego* (C-614/17, EU:C:2019:344, 50 punktas).

33 Dėl išsamios nacionalinio teismo nagrinėtinų įrodymų apžvalgos žr. 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano / VRDT – Biraghi (GRANA BIRAGHI)* (T-291/03, EU:T:2007:255) 65–67 punktus.

45. Vis dėlto iš Reglamento Nr. 583/2009 2, 3, 5 ir 7 konstatuojamųjų dalių aišku, kad Vokietija, Graikija³⁴ ir Prancūzija pateikė prieštaravimus dėl pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena“ registracijos. Visų pirma atrodo, kad Vokietija ir Graikija manė, kad žodžiai, *inter alia*, „Aceto balsamico“ yra bendriniai. (Iš konteksto galima spręsti, kad frazė „bendriniai terminai“ buvo vartojama kaip bendro ar įprasto žodžio sinonimas).

46. Be to, Reglamento Nr. 583/2009 10 konstatuojamojoje dalyje, be kita ko, nurodyta, kad „apsauga suteikiama [*visam*] sudėtiniam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“. Sudėtinio pavadinimo atskiros ne geografinės dalys, net jei naudojamos kartu, taip pat jų vertimas, gali būti vartojami Bendrijos teritorijoje laikantis Bendrijos teisinės tvarkos principų ir taisyklių“³⁵.

47. Nepaisant nagrinėjamų konstatuojamųjų dalių turinio ir akivaizdžių kontroversijų registruojant SGN „Aceto Balsamico di Modena“, reikia priminti, kad Komisija Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnyje ar I priede konkrečiai nenustatė, ar kuris nors iš terminų „Aceto“, „Balsamico“ ar „Aceto Balsamico“ yra bendriniai pavadinimai (pagal specialiąją reglamento reikšmę arba pagal kitą, platesnę šio termino reikšmę dėl to, kad tai tiesiog yra bendri žodžiai), ar ne geografinės sudedamosios dalys, ir todėl, nepaisant nagrinėjamos SGN įregistravimo, gali būti toliau naudojami Sąjungos teritorijoje pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.

48. Šis požiūris skiriasi nuo situacijos, kuri buvo susiklosčiusi, pavyzdžiui, dėl Reglamento Nr. 1121/2010, kurio ne tik 8 konstatuojamojoje dalyje, bet ir rezoliucinėje dalyje buvo aiškiai nurodyta, kad pavadinimas „Edam“ yra bendrinis³⁶.

49. Vis dėlto reikia pažymėti, kad 1998 m. birželio 9 d. Sprendime *Chiciak ir Fol* (C-129/97 ir C-130/97, EU:C:1998:274, 39 punktą) Teisingumo Teismas dėl sudėtinių terminų naudojimo kilmės vietos nuorodoje³⁷ konstatavo, jog tai, kad reglamento, kuriuo įregistruojama narinėjama nuoroda, priede nebuvo išnašos, kurioje būtų nurodyta, kad registracijos neprašoma taikyti vienai iš šios nuorodos dalių³⁸, *nebūtinai reiškė*, kad yra saugoma kiekviena jos dalis³⁹. Tačiau 2008 m. vasario 26 d. Sprendime *Komisija / Vokietija* (C-132/05, EU:C:2008:117, 31 punktą) Teisingumo Teismas atmetė argumentą, kad SKVN saugoma tik tokia tikslia forma, kuria ji įregistruota⁴⁰.

50. Apibendrinant, negalima daryti jokios išvados iš to, kad Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnyje ir I priede konkrečiai nenurodyta, ar kuris nors iš žodžių „Aceto“, „Balsamico“ ar „Aceto Balsamico“ yra bendriniai pavadinimai (ar pagal specialiąją reikšmę, kaip ji nurodyta reglamento 3 straipsnio 6 dalyje, ar dėl to, kad tai yra bendri žodžiai) arba ne geografinės sudedamosios dalys.

34 Vokietija ir Graikija pažymėjo, kad kiti produktai bent penkerius metus yra teisėtai pateikiami rinkai pavadinimais „Balsamessig“, „Aceto Balsamico“, „balsamico“ ir „balsamon“. Ispanijos vyriausybė savo pastabose nurodė, kad terminas „balzaminis actas“ yra apibrėžtas balandžio 13 d. Karaliaus dekreto Nr. 661/2012, kuriuo nustatomos taisyklės dėl kokybės standartų, taikomų acto gamybai ir prekybai (*Real Decreto 661/2012, de 13 de abril, por el que se establece la norma de calidad para la elaboración y comercialización de los vinagres*), 3 straipsnyje. Be to, minėtos vyriausybės teigimu, apie nagrinėjamą dekretą buvo pranešta pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337). Taigi, jos teigimu, daugelį metų produktai pagal Karaliaus dekretą buvo parduodami kaip balzaminis actas ir jiems netaikoma SGN „Aceto Balsamico di Modena“ arba SKVN „Aceto balsamico tradizionale di Modena“ ir „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia“.

35 Išskirta mano.

36 Italijos vyriausybė daugiausia rėmėsi tuo, kad Reglamento Nr. 583/2009 rezoliucinėje dalyje konkrečiai nenurodyta, kad terminai „Aceto Balsamico“ ar „Balsamico“ yra bendriniai.

37 Toje byloje – „Époisses de Bourgogne“, kalbant apie sūrį.

38 Konkrečiai – terminui „Époisses“.

39 Manau, kad tai, jog Italijos vyriausybė remiasi tuo, kad terminai „Edam“ ir „Gouda“ atitinkamuose reglamentuose buvo aiškiai laikomi bendriniais, savaime negali būti lemiami.

40 Teisingumo Teismas, 2008 m. vasario 26 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija* (C-132/05, EU:C:2008:117) 29 punkte cituodamas 1998 m. birželio 9 d. Sprendimą *Chiciak ir Fol* (C-129/97 ir C-130/97, EU:C:1998:274, 38 punktą), nurodė, kad pareiškimo, jog 13 straipsnyje nustatytos apsaugos nebuvo prašoma kai kurioms pavadinimo sudedamosioms dalims, nebuvimas negali būti pakankamas pagrindas šios apsaugos riboms apibrėžti.

51. Kadangi iš Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnio ir I priedo formuluočių, aiškinamų atsižvelgiant į minėtą jurisprudenciją, nėra aišku, ar kuris nors iš terminų „Aceto“, „Balsamico“ ar „Aceto Balsamico“ yra bendriniai pavadinimai (ir ar pagal specialiąją reglamento 3 straipsnio 6 dalyje numatytą reikšmę arba todėl, kad tai yra bendri žodžiai) arba ne geografinės sudedamosios dalys, manau, kad šios nuostatos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į šio reglamento konstatuojamąsias dalis. Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos akto rezoliucinė dalis neatskiriama nuo motyvuojamosios dalies ir prirėikus turi būti aiškinama atsižvelgiant į motyvus, kuriais vadovaujantis jis buvo priimtas⁴¹.

52. Šiuo klausimu Reglamento Nr. 583/2009 2–5, 7, 8 ir 10 konstatuojamosiose dalyse aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyta, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas (šiuo atveju – Komisija), remdamasis aiškiais Vokietijos, Graikijos ir Prancūzijos prieštaravimais, nusprendė, kad terminai „Aceto“, „Aceto Balsamico“ ir „Balsamico“ yra bendriniai pavadinimai arba ne geografinės sudedamosios dalys ir kad apsauga taikytina *tik* visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“, o ne atskiroms ne geografinėms jo dalims.

53. Reglamento Nr. 583/2009 8 konstatuojamojoje dalyje pabrėžiamas „Aceto Balsamico di Modena“ geras vardas, o jo 10 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad, nepaisant Vokietijos, Graikijos ir Prancūzijos pateiktų prieštaravimų dėl terminų „Aceto“, „Aceto Balsamico“ ir „Balsamico“ registracijos, dėl viso pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena“ nebuvo pateikta jokių prieštaravimų. Kaip jau minėta, 10 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „apsauga suteikiama [*visam*] sudėtiniam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“⁴² ir kad iš esmės gali būti naudojamos šio termino atskiros ne geografinės dalys.

54. Taigi manau, kad visų pirma iš Reglamento Nr. 583/2009 10 konstatuojamosios dalies aišku, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nusprendė, kad terminai „Aceto“, „Aceto Balsamico“ ir „Balsamico“ yra bendriniai terminai (abiem šio termino prasmėmis) arba ne geografinės dalys, kurios nėra saugomos ir gali būti toliau naudojamos, jeigu yra laikomasi Sąjungos teisinėje sistemoje taikytinų principų ir taisyklių.

55. Tokį Reglamento Nr. 583/2009 aiškinimą, kuris ribotų juo visam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“ suteikiamos apsaugos apimtį, užuot išplėtus apsaugą jo atskiroms ne geografinėms dalims, aiškiai patvirtina 1981 m. gruodžio 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Italija* (193/80, EU:C:1981:298) ir 1985 m. spalio 15 d. Sprendimas *Komisija / Italija* (281/83, EU:C:1985:407). Tose bylose Teisingumo Teismas pažymėjo, kad terminas „Aceto“ yra italų k. žodis, reiškiantis actą, ir konstatavo, kad tai yra bendrinis terminas. Kadangi šios bylos buvo susijusios su laisvu prekių judėjimu, Teisingumo Teismas žodžius „bendrinis terminas“ vartojo turėdamas omenyje tai, kad žodis „aceto“ tiesiog reiškia bendrą itališką žodį „actas“.

56. Nors Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnyje ar I priede nenurodyta nieko, kas konkrečiai ribotų terminui „Aceto“ suteikiamą apsaugą, atsižvelgiant į minėtą jurisprudenciją, šis bendras žodis negali būti saugomas pagal šį reglamentą⁴³.

41 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimas *Italija / Komisija* (C-298/00 P, EU:C:2004:240, 97 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Be to, Teisingumo Teismas nuosekliai konstatuoja, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr., be kita ko, 2018 m. sausio 23 d. Sprendimo *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 40 punktą ir 2018 m. vasario 7 d. Sprendimo *American Express*, C-304/16, EU:C:2018:66, 54 punktą). Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Sąjungos teisės akto preambulė neturi privalomosios teisinės galios ir ja neturėtų būti remiamasi nei nukrypstant nuo atitinkamo akto nuostatų, nei aiškinant nuostatas akivaizdžiai jų formuluotei priešinga prasme (2009 m. balandžio 2 d. Sprendimas *Tyson Parketthandel* (C-134/08, EU:C:2009:229, 16 punktą). Vis dėlto šioje byloje, atsižvelgiant į tai, kad šiuo klausimu Reglamento Nr. 583/2009 1 straipsnyje ir I priede nieko aiškiai nenurodyta, remiantis šio reglamento konstatuojamosiomis dalimis galima išsiaiškinti Sąjungos teisės aktų leidėjo valią, nepateikiant jokio aiškinimo *contra legem*.

42 Išskirta mano.

43 Žr. Reglamento Nr. 1151/2012 3 straipsnio 6 dalį, 6 straipsnio 1 dalį, 13 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą ir 41 straipsnį.

57. Be to, mano nuomone, pavadinimo „Aceto balsamico tradizionale di Modena (SKVN)“ įregistravimas pagal Reglamentą Nr. 813/2000 (o jis yra visiškai tapatus SGN „Aceto Balsamico di Modena“, išskyrus papildomą žodį „tradizionale“⁴⁴ ir didžiąją „b“ raidę žodyje „balsamico“) aiškiai patvirtina išvadą, kad yra saugoma tik visa nuoroda „Aceto Balsamico di Modena“ ir kad terminai „Aceto“, „balsamico“ ir „Aceto balsamico“ yra tiesiog bendri žodžiai. Šį požiūrį vienareikšmiai patvirtina Reglamento Nr. 583/2009 8 ir 9 konstatuojamosios dalys.

58. Taip pat manau, kad pavadinimo „Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia (SKVN)“ registracija pagal Reglamentą Nr. 813/2000 rodo, kad terminai „Aceto“, „balsamico“ ir „Aceto balsamico“ yra bendri žodžiai.

59. Vis dėlto atsižvelgdamas į akivaizdžią geografinę reikšmę, siejamą su žodžiu „Modena“⁴⁵, manau, kad šio žodžio ar žodžių „di Modena“ vartojimas, kalbant apie actą arba kitus pagardus pagal Reglamento Nr. 1151/2012 13 straipsnio 1 dalies b punktą galėtų atkurti ne tik „Aceto balsamico di Modena“, bet ir „Aceto balsamico tradizionale di Modena“ įvaizdį.

60. Taigi manau, kad viso pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena“ apsauga pagal Reglamentą Nr. 583/2009 netaikoma atskirų bendrų žodžių arba ne geografinių sudedamųjų dalių, t. y. „Aceto“, „Balsamico“ ir „Aceto Balsamico“ naudojimui⁴⁶. Šie atskiri bendri žodžiai arba ne geografinės sudedamosios dalys gali būti naudojamos, jeigu yra laikomasi Sąjungos teisinėje sistemoje taikytinų principų ir taisyklių.

VI. Išvada

61. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad Teisingumo Teismas turėtų taip atsakyti į *Bundesgerichtshof* (Federalinis Aukščiausiasis Teismas, Vokietija) pateiktą prejudicinį klausimą:

Viso pavadinimo „Aceto Balsamico di Modena“ apsauga pagal 2009 m. liepos 3 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 583/2009 netaikoma atskirų bendrų žodžių ar ne geografinių sudedamųjų dalių, t. y. „Aceto“, „Balsamico“ ir „Aceto Balsamico“, naudojimui.

⁴⁴ Italų k. žodis, reiškiantis „tradicinis“.

⁴⁵ Kuris primena apie Italijos miestą Modeną.

⁴⁶ 2011 m. liepos 7 d. Nutarties *Acetificio Marcello de Nigris / Komisija* (T-351/09, nepaskelbta Rink., EU:T:2011:339) 70 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad Reglamento Nr. 583/2009 10 konstatuojamoji dalis užtikrina, kad apsauga būtų suteikiama visam sudėtiniam pavadinimui „Aceto Balsamico di Modena“. Taigi atskiri ne geografiniai šio sudėtinio pavadinimo žodžiai ar jų vertimas, net vartojami kartu, gali būti naudojami visose valstybėse narėse. Nors Teisingumo Teismui ši Bendrojo Teismo išvada nėra privaloma, visiškai jai pritariu.